

1/2017 Problematika pozměňování originálních písemností

Klíčová slova: doklad, účetní doklad, pozměňování, originální písemnost, příjmový doklad, výdajový, storno, storno doklad, opravný doklad, daňový doklad, účetní výkaz, faktura, dodací list, smlouva, kupní smlouva, objednávka, vystavená objednávka, doklad o zaplacení, oprava, oprava dokladu

1. 1 Úvod

(1) Některé ÚJ zaznamenávají na originální účetní doklady (faktury, daňové doklady, výpisy atd.) a originální písemnosti doplňující údaje a komentáře, popř. pozměňují údaje původní. Na základě těchto skutečností byla v souladu s platnou legislativou zpracována metodická informace z pohledu několika právních norem.

1. 2 Náhled na „problematiku pozměňování“ dle zákona o dani z přidané hodnoty

(1) Na daňové doklady nesmí být doplňovány či vpisovány žádné údaje v souladu s ustanoveními § 34 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. V případě potřeby se doplňující údaje uvedou do evidence pro účely DPH.

(2) Daňový doklad musí zůstat po celou dobu uchování nezměněn, tj. musí mít stejnou podobu a stejné údaje jak u dodavatele, tak u odběratele. Tento postup potvrzuje i ustanovení § 26 téhož zákona, který říká, že za správnost údajů na daňovém dokladu a za jeho vystavení ve stanovené lhůtě odpovídá vždy osoba, která plnění uskutečňuje.

(3) Do originálů daňových dokladů nelze vstupovat a jakkoli je pozměňovat, do konce doby stanovené pro jejich uchování, musí být zajištěna

- a) věrohodnost jejich původu,
- b) neporušenost jejich obsahu a
- c) jejich čitelnost.

1. 3 Náhled na „problematiku pozměňování“ dle trestního zákoníku

(1) Dále je tato problematika upravována § 254 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, kde je řešeno zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění. Uvádíme znění daného paragrafu se zvýrazněním příslušného porušení:

„Kdo nevede účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady sloužící k přehledu o stavu hospodaření a majetku nebo k jejich kontrole, ač je k tomu podle zákona povinen, kdo v takových účetních knihách, zápisech nebo jiných dokladech uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje, nebo kdo takové účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady změní, zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnými nebo zatají, a ohrozí tak majetková práva jiného nebo včasné a řádné vyměření daně, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.“

(2) Není přípustné tedy vstupovat a pozměňovat jakkoli originály veškerých dokladů.

1. 4 Náhled na „problematiku pozměňování“ dle zákona o účetnictví

(1) V ustanovení § 35 odst. 7 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, je uvedeno:

„Za opravu se nepovažuje doplnění informace v účetním záznamu, jestliže

- a) nedochází k změně původního obsahu účetního záznamu,*
- b) doplňovaná informace nezpůsobuje nejednoznačnost obsahu účetního záznamu a*
- c) nejsou porušeny požadavky průkaznosti, neměnnosti a trvalosti účetního záznamu.“*

(2) Do originálů účetních dokladů lze vstoupit pouze tak, že je doplněno razítko o doručení dokladu, případně doplněn identifikátor pro potřeby spisové služby, popř. notářské a obdobné záznamy potřebné pro řádné uzavření smluvních ujednání. Pozměňováním účetního dokladu není též chápáno doplnění údajů nutných pro identifikaci dodatečně přijatých dotačních titulů (např. UZ, ORG, atribut Nástroj a Prostorová jednotka atd.). Zároveň je nutné dodržet § 35 odst. 7 tohoto zákona. Jakékoliv jiné pozměňování je nepřípustné.

S ohledem na případnou nepřehlednost (zmatečnost) originálu účetního dokladu nedoporučujeme označovat faktury došlé tzv. „předkontaktním“ razítkem v souvislosti se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů, kde je uveden příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní a jejich podpisy. Upozorňujeme, že „předkontaktní razítko“ a podpisy příkazce operace, správce rozpočtu a hlavní účetní nesmí v žádném případě překrývat původní zápisy (texty) uvedené v originálu účetního dokladu.

1. 5 Závěrem

Tento doporučený postup v souladu s výše uvedenými předpisy platnými a účinnými pro rok 2017 není právně závazný, neboť k závazným výkladům (stanoviskům) právních předpisů je oprávněn pouze příslušný soud a zároveň tato informace není radou dle § 2950 občanského zákoníku.

Dne: 28. 6. 2017

Vypracovali: Luděk Petr, DiS., Ing. Jitka Ročárková, vedoucí oddělení výkaznictví

S vyjádřením souhlasí Ing. Lubomír Bednář, vedoucí oddělení přezkumu a metodiky hospodaření obcí

Vydáno na internetu na adrese: <http://metodikaucetnictvi.kraj-jihocesky.cz>